

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

zelo leto	K 24—
pol leta	12—
četrt leta	6—
na mesec	2—

v upravnitvu prejemaj:

celo leto	K 22—
pol leta	11—
četrt leta	5-50
na mesec	1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljova ulica št. 5, (I. nadstropje na levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserti veljajo: petstopenjska petletna enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserti itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četrt leta	6-50
na mesec	2-30

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	14—
četrt leta	7-00
na mesec	2-40

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakme. Upravištvu: Knafljova ulica št. 5, (spodaj, dvorišče na levo), telefon št. 85.

Novo ministristvo?

Na Dunaju, 9. dec.

Za danes pričakovano posvetovanje slovenskih in nemških voditeljev se ni vršilo. Zakaj? Ker jih načelnik »Poljskega kluba«, dr. Glombinski ni sklical. Ali se mu zde nadaljna posvetovanja brezplodna ali pa sedaj celo nemogoča, na to ni dobili pojasnila.

Pač pa se je danes raznesel glas, da je ministrski predsednik baron Bienerth postal naenkrat mehak in popustljiv. Tisti baron Bienerth, ki ga je Daszynski šele te dni karakteriziral kot Mefista prvega činovnega razreda, hoče sedaj baje rekonstruirati svoje ministristvo v tem smislu, da pride v ministristvo šest Nemcev in pet Slovanov — izvzeta pa ostanejo mesta ministrskega predsednika, ministra notranjih del in domobranskega ministra, ki jih v današnjih razmerah krona absolutno neče izročiti nobeni politični stranki, nego jih boče tudi v naprej zasesti s svojimi specialnimi zaupniki.

Za zdaj si misli baron Bienerth rekonstrukcijo tako, da izroči resortne portfelje uradnikom, portfelje ministrov — rojakov pa članom gosposke zbornice. Govori se že, da bodo imeli Čehi portfelj poljedelskega ministra in mesto češkega ministra — rojaka. Poljaki portfelj finančnega ministra in mesto poljskega ministra — rojaka. Jugoslovani pa portfelj delavskega ministra.

Ta rekonstrukcija naj bi se izvršila šele po Novem letu. Pred Božičem hoče vlada, da se poleg proračunskega provizorija resita še zakonski načrt o podaljšanju spiritalne kontingenta in pooblastilni zakon za sklepanje trgovinskih pogodb. Med božičnimi počitnicami do sredi januarja naj bi se doseglo sporazumljenje med »Slovansko Enoto« in med nemškimi strankami glede delavnega programa in če se to doseže, bi se izvršila zgoraj označena premenba v ministristvo. Ta nova vlada pa naj bi bila samo nekako prehodno ministristvo in naj bi po resitvi delavnega programa naredilo prostor parlamentarnemu ministristvu, v katerem bi namreč poleg uradnikov sedeli kot ministri — rojaki sami parlamentarci.

Tako se danes na pol oficijalno razglasa.

»Slovanska Enota« je sama sprožila temeljno misel, na kateri stoji ta rekonstrukcijski načrt. Da višjim mestom ta načrt ni nesimpatičen, je naravno, kajti na višjih mestih nimajo nič posebnega zaupanja v parlamentarne in vidijo na ministrskih sedežih dosti raje uradnike, kakor politike, dosti raje člane gosposke zbornice, kakor člane poslanske zbornice. Če bi se potem uvedla še praksa, da se morajo vsa vprašanja narodnostnega značaja predložiti v odločitev ministrskemu predsedniku oziroma priti pred ministrski svet, bi bili v takem ministristvu mogoče dani pogoji, četudi ne jamstvo za kolikor toliko pravično in nepristransko upravo, seveda samo če bi bila pariteta med nemškimi in slovanskimi ministri popolnoma zagotovljena. Te bi pa po Bienerthovem načrtu pač ne bilo, kajti za sestavo ministristva so odločilni resortni ministri, a tudi Bienerth neče paritete med Slovani in Nemci. Na tem se zna njegov načrt razbiti v kolikor pridejo Slovani v poštev.

Nemške stranke so ta načrt vobče malo prijazno pozdravile. Zlasti Nemci s Češkega so mu odločno nasprotni, pa tudi Nemci iz drugih kronovin kar ne morejo popustiti, da naj bi javna oblast bila enkrat ne le v nemških, marveč tudi v slovanskih rokah.

Nemcem se gre za ohranitev njih gospodstva in zato izlepa ne bodo odnehali in se ne bodo udali.

Kdo ve, če Bienerth ni nalašč premenil svojega stališča, ker je sprevidel, da Slovani nečejo parlamenta razbiti, nego da ga bodo pri glasovanjih skušali poraziti. Mesece sem leži na baronu Bienerthu sum, teški in opravičeni sum, da bi se najraje parlamenta odkrižal in da vsa njegova taktika meri na odstranitev parlamenta ter na etabliranje § 14. Dokler je bilo upati, da bodo Slovani parlament razgnali, ni hotel Bienerth ničesar slišati o rekonstrukciji ministristva; zdaj, ko so Slovani napravili v parlamentu čisto mizo in se Bienerth boji glasovanj, pa je naenkrat za rekonstrukcijo. Morda — vsaj čuje se ta glas — hoče zdaj Nemce poraziti v to, da ga rešijo parlamenta.

Vsekako stoji, da je parlamentarni položaj jako nejasen in da še nihče ne ve, pri čem da smo.

Parlamentarni položaj.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 9. decembra. Zbornica je nadaljevala prvo čitanje proračunskega provizorija. Prvi je govoril finančni minister vitez Bilinski. Začetkom svojega govora je rekel: Nahajam se v veliki zadregi, zakaj po trditvi poslanca Daszynskega so člani tega kabineta vedno v veliki zadregi, kadar jim je treba nepripravljeno spregovoriti v zbornici samo dva stavka. Tolažim se s tem, da sem se to pot pripravil, zato bom poskusil, da bom vsaj par stavkov zjcljal. (Velika veselost.) Predsednik: Prosim mir, da boste slišali gospoda finančnega ministra. Posl. dr. Diamand: Kdo bi si mislil, da imata toliko humorja minister in predsednik! Bilinski: Da, v teh slabih časih je treba, da ima človek nekoliko humorja. Govoril bom tudi o idejah in načrtih ministrskega predsednika. Dr. Diamand: Kje pa je vlada? Bilinski: Tu na ti klopi. Poslanec Mühlwerth: Ministrski predsednik je tudi tu in spada tudi k vlad. Bilinski: Menim, da tudi jaz še sedaj takorekoc spadam k vladi. Dovolil si bom torej govoriti o predmetu te debate, o proračunskem provizoriju. Finančni minister je na to obširno govoril o proračunskem provizoriju. Med drugim je naglašal, da bo vlada morala pristediti, ako se proračunski provizorij pravočasno ne sklene, manjkajočih 42 milijonov normalnega deficita, 27 milijonov prejšnjega deficita in 18 milijonov na zapadlih obrestih od delgov. Ako na se proračunski provizorij sklene in surajme tudi pooblastilni zakon za nesolilo v znesku 109 milijonov, bo treba pristediti samo 69 milijonov. Minister je končno branil vlado pred očitani, da je sovražna industriji in da nima smisla za socialna vprašanja, ter nazval zbornico, naj sprejme proračunski provizorij tudi v drugem in tretjem čitanju. Laški poslanec dr. Bugallo se je pritoževal radi zastavljanja primorskih dežel. Malorus dr. Hlibovickij na radi zastavljanja Galicije v državnem proračunu. Nemški liberalce Bachmann je govoril o borbi med

Nemci in Čehi in o borbi Slovanov proti Bienerthovemu kabinetu. Med drugim je rekel: Nobena vlada ni večna in tudi Bienerthovemu kabinetu bo odbila zadnja ura. Če pa pride na krmilo nova vlada, bo treba najti stalen temelj, ki bo omogočil, da se bodo mogli v kabinetu združiti k skupnemu delu zastopniki Nemcev, Čehov in drugih narodov. Vodja nemške liberalne stranke dr. Chiari je na dolgo in široko govoril o sedaj vladajoči krizi, zatrjeval, da so to krizo povzročili Slovani in povdarjal, da stoji Nemci nepremakljivo na stališču, da slovanske obstrukcije nečejo odkupiti z nobenimi koncesijami. Ko sta govorila še poslanca Kadlčak in Stark, je predsednik razpravo prekinil.

Poslanec Malik je vložil na celokupno vlado interpelacijo o politiki »Slovanske Enote« in o razdelitvi Avstrije, o kateri razpravlja rusko časopisje. V interpelaciji se navaja članek, ki je izšel v »Peterburških Vjedomostih« ter stavi vprašanje, ako je vlada poučena o vsebini pogajanj na veslovanskem kongresu v Petrogradu, ki se ga je vdeležilo več vodilnih avstrijskih slovanskih politikov, in kaj misli proti temu ukreniti? Predlog maloruskega poslanca dr. Okunievskega, naj se od strani z dnevnega reda prvo čitanje pooblastilnega zakona, je bil odklo-njen. Prihodnja seja bo jutri ob 11.

Seja klubovih načelnikov.

Dunaj, 9. decembra. V današnji seji klubskih načelnikov je bilo sklenjeno, da se ima takoj po prvem čitanju proračunskega provizorija vršiti prvo čitanje pooblastilnega zakona. Na to imajo priti na dnevni red zakonski načrti o delavnem času v trgovskih obrtih, o trgovskih sotrudiščih in o pupilarni varnosti posojil mesta Lvova, Bakovine in raznih dalnastinskih mest.

Novi podpredsedniki?

Dunaj, 9. decembra. Načelnik odseka za dopolnitev zborničnega poslovnika baron Fuchs je sklical sejo tega odseka za jutri. Na dnevnem redu te seje je sklepanje o ustanovitvi dveh novih podpredsedniških mest, ki bi naj pripadli Malorusom in Italijancem.

Poljski načrti.

Dunaj, 9. decembra. Načelnik »Poljskega kluba« dr. Glombinski je

imel danes dolgo posvetovanje s predsedstvom »Slovanske Enote«. V tej konferenci je dr. Glombinski predložil ta-le načrt: Zasedanje poslanske zbornice bi naj trajalo do 22. t. m. Na to se ima zasedanje odgoditi do srede januarja. V tem času se ima izvršiti rekonstrukcija kabineta in sicer na ta način, da ostanejo iz vsake kombinacije izločeni ministrski predsednik, minister notranjih poslov in domobranski minister in da se izenači število nemških ministrov z onim slovanskih ministrov. Poljaki in Čehi ohranijo dosedanje portfelje, Jugoslovonom pa se da en resortni portfelj. Portfelji ministrov rojakov se imajo poveriti zgolj parlamentarcem. Novi kabinet bi imel samo prehodni značaj in ga ima v določenem času nadomestiti parlamentarno ministristvo.

Za razpust poslanske zbornice.

Praga, 9. decembra. Glasilo češke narodne socialne stranke »Češko Slovo« poziva češke poslance, naj ne odnehajo od obstrukcije, marveč naj z vsemi silami delajo na to, da bo poslanska zbornica razpuščena in razpisane nove volitve. List naglašja, da je edino na ta način mogoče strmoglaviti Bienerthovo vlado.

Kriza na Ogrskem.

Budimpešta, 9. dec. Današnja avdiencia ministrskega predsednika dr. Wekerleja ni donesla nobene odločitve. Wekerle je poročal vladarju o pogajanjih z grofom Janošem Zichyjem. Vladar j e izrazil željo, naj bi sedanja vlada ostala na krmilu do novega leta ter v tem času predložila zbornici proračunski provizorij.

Budimpešta, 9. dec. Vzdržuje se vest, da bo dr. Wekerle stopil na čelo prehodnega kabineta, v katerem bosta ostala tudi Kossuth in Andrássy, dočim se bo Apponyi z novim letom umaknil v privatno življenje.

Bosanska agrarna banka.

Dunaj, 9. dec. Misija madžarske agrarne banke za Bosno se je popolnoma ponesrečila. Ogrji se računajo s tem, da se bodo s svojim zavodom morali umakniti iz Bosne, ker je docela izključeno, da bi bosanski deželni zbor dal dovoljenje za delovanje te banke. Uplivni madžarski krogi se trudijo, da bi izposlovali agrarni banki za slučaj, da se

LISTEK.

Poroka gospodične Malči.

Novela. Spisal Josip Premk.

(Dalje.)

II.

Malči in Anka sta spali v eni sobi, vsaka ob svojem oknu: Anka je videla ako se je prebudila na Kraske gore, Malči daleč tja na morje, ki je bilo posebno tisto noč nemirno in valovito, kakor deklislo srce razjuto od strasti...

Ko so se vrnili od koncerta, se je Malči nakratko in celo hladno poslovila od svojega ženina, stekla po stopnicah brez vsakih daljnjih besed in se vrgla, prišedši v sobo z vsem telesom na posteljo.

»Malči, kaj pa ti je vendar danes,« jo je prišla tolažiti leto in pol starejša sestra Mimi in sedla poleg nje na rob postelje. »No, povej mi Malčec, kaj ti je leglo na dušico, da si tako čudna?«

Nagnila se je popolnoma k njej in jo krepko objela, medtem ko je pritiskala svoje mehko lice na njen obraz. »No, govori dušica, saj veš, da te imam tako rada: tvoja sreča, moje veselje, tvoja žalost — moja bol!« In njene oči kot dvoje ponižnih vijolic z zagonetno-bolestnim sijajem so se uprle v sestro tako proseče

in ljubeznivo, da se je Malči komaj premagala...

»Jutri, Mimica — danes sem preveč razburjena — oh, tako mi je, da je pobitela... mene vsa rož polna mladost!...«

»Pa ne bodi vendar taka, Malči,« jo je potolažila in ljubko pobožala po licu — »saj si vendar še mlada — zelo boš še lahko srečna —«

Takrat so se odprla vrata in s skoro prezirljivim nasmehom na drobni ustnicah je pristopicala k postelji Anka.

»Le pojdi Mimi — jo že jaz utolažim!«

»Pa da mi jutri gotovo poveš,« ji je zažugala Mimi in odhitela.

Anka je odvrгла na divan ogrtačo, odložila slamnik in se za hip zagledala skozi okno na kraske gore, ki so bile videti tako mogočne in veličastne...

»Kaj gledaš, Anka?« jo je vprašala Malči in stopila prav k njej.

Tistikrat pa je Anka razprostrla roke in jo stisnila tako silno k sebi, da je kar zavzdihnila.

»Malči — nocoj ne bova spali, kaj ne? Ti uboga nesrečnica — jaz ti vidim v dušo, kaj je s teboj — prav nič mi ne tajiti!«

»Ti veš?« se je lahno začudila Malči in v njenih očeh je bila žalost spojena s tiho zamišljenostjo...

»Vem,« je zatrdila Anka in jo še tesneje privila k sebi — »ti Frančeska ne ljubiš — ah, saj to sem mislila vedno...«

»In zakaj?« je prашala komaj slišno Malči in se lahno izvila iz njene objame.

Anka se je nasmehnila in jo udarila s kazalcem in sredincem po licu.

Ti, ali misliš, da hodim z zaprtimi očmi? Nič ne skrivaj — kar izpovej se in lažje ti bo. Čakaj — nocoj je večer, kakor nalašč za to. To-le okno zaprem in upihnem luč, potem pa sedeva tja le v kot na divan in poveš mi vse... vse... kaj ne?«

Malči je prikomala in Anka je upihnila luč.

Samo tresoči žarki srebrne mesečine so lili skozi okno na belo posteljo, da je bila videti kakor potrošena z rumenim prahom.

»Vidiš,« je pričela Anka bolj tiho in glas se ji je nekoliko tresel — »tebe sem imela vedno najraje — bogve zakaj... Tudi Mimico ljubim, a ona mi je tako nekako tuja — saj ne čuti kakor jaz... vsaj zdi se mi tako. A ti si vsa, kakor jaz in ako nisi še popolnoma, moraš postati Malči — moraš!...«

»Saj te ne razumem,« jo je prekinila Malči in naslonila glavo na njeno ramo. »Tako čudno govoriš, Anka!«

»Ne, ne, le poslušaj me!« — je nadaljevala Anka skoraj strastno — »in ne upoštevaj jih, ki te hočejo onesrečiti. Škoda bi te bilo Malči — veruj mi, da je mnogo boljše, ako vzameš službo, kot da se poročiš z njim... Glej, tudi meni se včasih

zdi, da sem zapuščena učiteljica, a v resnici ni tako... Ako nimam drugega, imam vsaj dražestne spomine, ki so mi najljubši tovariši. In pridejo dnevi, ko sem srečna, prav srečna že ob misli — ah pa saj ti še nišar ne veš —

»O vem, Anka,« je dejala Malči in ji položila levico okolo vratu. »Ti si ljubila tistega slikarja Maksa — to se pravi — on je ljubil tebe, a ti si ga zavrnila —«

»Ti to veš?« se je začudila Anka. »In odkod — seveda, poznaš ga lahko, saj je rojen v isti vasi kakor jaz in ti, a sedaj ga vendar že dolgo ni bilo doma —

»Nekdo mi je povedal,« je dejala počasi Malči in glas se ji je tresel.

»Ah, sedaj razumem! Pa da boš vedela natančneje, ti povem vse. Glej, on mi je bil že v ljudski šoli, ko sem bila še majhno dekletce, čudno naklonjen — ako je le mogel, me je pobožal, a to me je silno jezilo in jaz sem ga naravnost — mrzila.

In minula so leta, on je odšel v Monakovo in še bogve kam... pa ko se je vrnil v domovino in zvedel, da sem na učiteljsku v Gorici, se je večkrat pripeljal iz Ljubljane na Goriško — a bil je tako plah, da me ni nikdar ogovoril. Pozneje, ko sem dobila učiteljsko mesto v A... u, je prihajal pogosto, a jaz — oh, danes mi je žal — sem se zaljubila v njegovega prijatelja Mihaela, ki ni bil vreden moje ljubezni. Glej in tako so tekla leta — in jaz sem spoznala, ka-

ko brezsrčno in krivično sem ravnala z Maksom, ki me je vendar tako ljubil. Piše mi včasih sicer še, a samo kako razvedrilo, a jaz čakam... čakam, da bi dobila pismo samo od njega in nikogar drugega — pismo polno ljubezni — o, potem bi ga ponižno prosila odpuščanja. Pa bogve, kako misli sedaj —«

»Dobro — in še vedno te ljubi,« je dostavila Malči in krepko stisnila sestrino desnico. »Ti še lahko upaš — a jaz — z menoj je vse drugače!«

»Kako — povej,« je dejala Anka, a vse njene misli so bile drugod... tam nekje... ob tistem trenutku, ko ga je prvič zavrnila...

Malči je nekaj časa molčala — samo sopenje se je čulo iz njenih prsi in po precej dolgem molku se je odmaknila od Anke.

»Saj je najbolje, da se res omožim, da vzamem tega tepca, za katerega čutim vse prej kakor ljubezen! Da, da, tako bom storila in — potem —«

»Potem se boš kesala,« jo je prekinila Anka. — »Ti si vsa obupana — kaj ti je vendar!«

Takrat se je Malči dvignila in se vrgla Anki v naročje.

»Jaz nisem nič vredna!« je zavzdihnila in si zakrila obraz z rokama. — »Toda — kaj bi govorila!« »Pa pomiri se vendar — ti blazniš! Nikoli nisem slišala nič slabega o tebi in kar naenkrat se psuješ sama!«

Malči je molčala in prsi in ra-

umakne iz Bosne, pri vladi odškodnino v znesku 200.000 K.

Radi Daljnega Vzroka.

Petrograd, 9. dec. Koncem tega meseca pride semkaj brat sedanega kitajskega regenta prince Tsej-Sjun v spremstvu admirala Sadzen-Bina. Govori se, da se pri tej priliki sklene rusko-kitajsko zveza, ki bo naperjena proti Japonski.

Petrograd, 9. dec. Javljajo se, da namerava Japonska popolnoma anektirati Korejo.

Petrograd, 9. dec. Ministrski svet je razpravljal o položaju na Daljnem Vztoku. Ministrski svet je prišel do zaključka, da Japonska sicer sedaj ne misli na vojno, pač pa se pripravljajo, da bi prelomila razne mednarodne pogodbe.

Proces hrv.-srbske koalicije proti dr. Friedjungu.

Včeraj se je pričel, kakor smo že zabeležili, pred dunajskimi porotniki proces poslanec hrvatsko-srbske koalicije proti profesorju dr. Friedjungu in proti odgovornemu uredniku lista »Reichspost« Ambrosu. Po prečitani obtožnici je sodišče najprej zaslišalo obtožence.

Obtožence Ambros je izjavil, da je vse članke, preden jih je dal v tisk, čital, da prevzame za nje popolno odgovornost in da ponudi za izvajanje v dotičnih člankih dokaz resnice. V to svrhu predlaga, naj se zasliši za pričo izdajatelj »Reichspost« dr. Funder, ki ima v rokah razne dokumente, ki bodo neovrgljivo dokazali resničnost vseh v člankih navedenih podatkov.

Drugi obtoženec dr. Friedjung je izjavil, da se ne čuti krivega in da bo tudi nastopil dokaz resnice za svoje trditve. Članek »Avstro-Ogrska in Srbija« je napisal, ker je hotel izpolniti svojo državljansko dolžnost. Tega se ne kesa in bi tudi danes članka ne pisal drugače, kakor ga je. S svojim člankom je hotel samo razkriti državno nevarno početje Srbov in Hrvatov, ki so združeni v hrvatsko-srbski koaliciji. Na to je obtoženec obširno razpravljal o političnih dogodkih v zadnjih treh letih na Hrvatskem. Naglašal je, da navdaja voditelje hrvatske - srbske koalicije Supila in Tuškana strupeno sovraštvo proti Avstriji, kar je razvidno iz stenografskih zapisnikov hrvatskega sabora.

Dr. Vinković je na pripombo frankovskega poslanca Tomea, naj se Hrvati ne družijo s Kossuthovci, v hrvatskem saboru vzkliknil: »Baš radi tega se družimo z Madžari, ker tudi mi želimo, da bi se uničila ta monarhija, ki je prava infamija državne naprave.«

Poslanec Tuškan pa je zaklical: »Pripravljen sem se jutri s puško na rami iti v vojno in streljati na Dunaj.«

Dr. Friedjung je nadalje naglašal, da tožitelji ne dolži veleizdaje, pač pa jim očita, da so sprejemali denar od srbske vlade v politične svrhe, katero trditve on vzdržuje in jo bo tudi dokazal. Na to je razpravljalo o postanku reške resolucije, nelhvalo dr. Franku in njegovim čisti stranki, opisoval bratrimljenje Madžarov pod vodstvom poslanca dr. Lengyela s Srbi v kraljevini ter se dotaknil vzrokov, ki so dovedli do

mena sta se ji stresali ob lahkem ihtanju...

»Nič, poročim se in konec!« je dejala naposled odločno in stopila k oknu.

»In živela bom — tako, da se aničim čimprej! Veš, Anka« in stopila je zopet k sestri, — »varala ga bom in pila bom in — oh — meni je tako grozno — jaz sem bila tako breznačajna!«

»Saj ne veš, kaj govoriš, Malči.« jo je pričela tolažiti Anka — »ti nisi v srečo črva — morda žalostne spomine, a zaradi tega ni potreba obupati!«

»Ko bi vedela vsaj za eno pot — ki bi me zopet pripeljala nazaj v tiste lepe čase, ko sem bila tako breznamet in zametovala in zaničevala vse, kar ni imelo ob pasu svetle sablje — pa pustiva to, minulo je!«

»Čez nekaj časa pa je prišla sestro krčevito za roke.

»Anka! Pojdi jutri z menoj v Ljubljano! Ponizala se bom in mu bom pisala! Da, tako bom storila in tudi zate Anko bom storila nekaj, da se zopet staneš s tvojim Maksom.

»Ampak, to je vendar preveč poniževalno!« je skušala oporekati Anka, a beseda ji je zastajala v grlu.

»Torej pojdeš, jutri z jutranjim vlakom?«

Anka je še nekoliko pomislila, na to se je nasmešnila in prikimala. »Pojdem!«

»In jutri ti povem — vse!« je postavila Malči in odgnila zaveso, da je poplavila mesečina sobico do zadnjega kota.

(Dalje prihodnjik.)

razpora med Kossuthovo neodvisno stranko in med hrvatsko-srbsko koalicijo.

Obravnava je bila ob pol 2. prekinjena za dve uri.

Pri popoldnanski obravnavi je dr. Friedjung nadaljeval svoja izvajanja. Med drugim je rekel: V srbskem proračunu se nahaja postavka v znesku 1.375.000 kron — v obrambo narodnih interesov, v resnici pa za propagando v inozemstvu. Glavno ognjišče sovražnikov monarhije je bil »Slovenski Jug«, ki je organiziral čete, ki bi naj vdrle v Bosno in ki je pošiljal bombe v Črno goru in Bosno. S tem klubom so bili v zvezi tudi poslanci Supilo, Medaković, Pribevič in Budisavljevič, kar hoče dokazati z dokumenti iz srbskega tabora samega.

Prvi dokument je računski izkaz centralnega vodstva »Slovenskega Juga«. Glasom tega izkaza se je poslalo 149.000 dinarjev večinoma v Bosno in Hercegovino, deloma pa tudi na Hrvatsko. V tem izkazu je tudi postavka v znesku 1000 dinarjev, glaseča se na ime Frana Supila.

Ta svota je navedena še na štirih drugih mestih. Njegov zagovornik bo predložil še drug dokument, iz katerega bo razvidno, da se je Supilu 1. februarja 1908 dovolil znesek 3000 dinarjev. Glede na pristnost dokumentov se sklicuje — »na svojo znanstveno slavo in svoje zgodovinske študije.« (To je argument, ki seveda mora držati! Opomba uredništva.)

Drugi dokument je fotografija spisa o sklepih in odločitvah VIII. skupščine »Slovenskega Juga«. Tu je zabeleženo, da se je za Frana Supila votiralo 6000 K.

Nadaljni dokument je prepis kaznice, s katero je ministrski predsednik Pašić predsedniku »Slovenskega Juga« dr. Markoviču nakazal 6000 dinarjev za Frana Supila.

Zopet drugi dokument je referat sedanjega srbskega ministra notranjih poslov Ljube Stojanovića v »Slovenskem Jugu«, v katerem se predlaga, naj se izplača Supilu 3000, uredništvu »Srbobrana« v Zagrebu 5000 in Budisavljeviču 2000 dinarjev.

Glavni dokaz za njegove trditve v članku »Avstro - Ogrska in Srbija« pa je poročilo sekijskega načelnika dr. Spalajkovića ministrskemu predsedniku Pašiću. V tem poročilu je podan dokaz, da so bili nekateri poslanci hrvatsko - srbske koalicije v neposredni zvezi s srbsko vlado. Dr. Spalajković sicer pravi, da je to poročilo falsificirano, toda on bo nepobito dokazal, da je pristno.

»Slovenski Jug« je baje vodil vso revolucionarno akcijo na slovenskem jugu in je tudi odločilno vplival na volitve v Hrvatski.

Na vest, da je Avstro - Ogrska anektirala Bosno, si je »Slovenski Jug« preskrbel raztrepljivo in strupe ter naprosil hrvatske poslance Babića - Gjalskega, Supila in dr. Medakovića, da naj vse pripravijo za vstajo na Hrvatskem.

To se ni zgodilo, za to je srbska vlada odgnala hrvatsko - srbski koaliciji vsako nadaljnjo podporo. Šele, ko sta Supilo in dr. Medaković zahtevala 6000 dinarjev za obrambo obtožencev v zagrebškem procesu, je srbska vlada zopet dovolila 5000 dinarjev za pripravljanje vstaje v Bosni.

Friedjung je končal svoja izvajanja z zahtevom, da z mirno vestjo pričakuje razsodbe sodišča.

V netek bo stavljal zagovornik dr. Benedikt svoje dokazne predloge.

Obravnava tudi prisostvuje iz zagrebškega »veležadajniškega« procesa znani državni pravdnik Milan Accurti.

Naravn časnikarjem je izrazil, da je prišel k razpravi »iz čisto osebnih interesov«.

Ljubljanski občinski svet.

(Konec.)

Mestna klavnica.

(Poroča podžupan dr. Tavčar.)

Mestna klavnica, oziroma njen oskrbnik je predložil poročilo o prometu v klavnici in na živinskih sejmih v letu 1908. K temu poročilu je dodal župan obširno poročilo o svojih ukrepih in predlogih glede na zboljšanje razmer v mestni klavnici.

Poročevalec pravi, da pač vsakdo ve, da naša klavnica ni ravno vzorna, idealna, da pa vsi nedostatk datirajo še odtedaj, ko se je klavnica gradila in zgradila veliko premajhna in se tedaj ni upoštevalo, da bo Ljubljana rasla. Res so veliki nedostatk in vlada ima popolnoma prav, če zahteva, da se ti nedostatk odpravijo. Kar naenkrat se seveda stvar ne da odpraviti, ker nimamo, da bi vse to naenkrat plačali.

Poročilo oskrbnikstva omenja, da je bilo leta 1908 zaklanih 4138 volov (3869 l. 1907), bikov 294 (298), krav 341 (376).

Županovo poročilo se da razdeliti v tri oddelke. Prvi oddelek se paša s izpremembo klavniškega regulativa v § 24. Oskrbnikstvo je poročalo, da se je zaklalo 276 glav goveje živine, ki niso bili niti teleta niti voli. Za to živino se je računala taksa 1 K namesto 4 K. Župan predlaga uredbo nove kategorije: voličke, bičke in telice. Če se pa uvede ta nova kategorija, se mora v regulativu natančno določiti označanje te kategorije, kajti vlada in občinstvo zahtevajo jasnosti. Mlečni zob pa tu nemorebiti karakteristik, kajti ima ga tudi živina, ki je stara nad eno leto. Veljati more le tisto, kar je merodajno tudi davčni oblasti, namreč starost enega leta. Če pa napravimo za tako živino takso 4 K, potem bo davčna oblast računala zanjo tudi 15 K. Ker stvar ni popolnoma jasna, naj se vrne v svrhu ugotovitve natančne določbe.

Župan je nadalje predlagal, da se vodi natančen zapisnik o provenienci prašičev, ki se uvažajo iz drugih dežel.

Od novega leta naj se vodi natančni zapisnik o številu zaklanih prašičev, drobnice itd.

Glede živinskih potnih listov se je opozlo, da se vzlic strogi določbi tupatam niso zahtevali.

Mesogledstvo v ljubljanski okolici je zelo slabo. Naj vlada gleda na to, da se bo mesogledstvo v okolici izvrševalo ravno tako strogo, kakor v mestu, zlasti pa v onih dveh tovarnah za mesne izdelke. Naj bi tega posla ne opravljali razni črevljariji in drugi taki »izvedenci«.

Ogledni listi naj se ne izdajajo več na mestnem magistratu, temveč v klavnici.

Vsi mesarji, ki uvažajo prašiče iz dežel, ki so okužene po živinskih boleznih, se morajo posluževati mestnega voza.

Revizija blagajne naj se izvrši vsako leto vsaj dvakrat.

Klanje prašičev naj se ne obavlja več po starem načinu, samo z nožem, temveč naj se žival prej omami s kladivom. — Proti temu predlogu se izraža poročevalec, češ da je stvar nevarna, zlasti ker ni nikakih priprav. Sicer bi je bilo iz humanitarnih ozirov priporočati. Zato naj se pa za enkrat opusti, dokler ni potrebnih priprav.

Župan se izjavi za omamljanje, češ da je to že povsod uvedeno, celo v Škofji Loki.

Klavnični oskrbnik Slivnik omenja, kako neapetito je gledati v klavnici, če mesarji n. pr. koljejo teleta, jim takoj prederejo gobec in jih še skoraj živa obešajo na kljuke. Sicer pa tudi trdijo strokovnjaki, da je boljše meso, ako se živina prej omami z udarcem, predno se zakolje.

Obč. svetnik Predovič ni za omamljanje, ako ni potrebnih priprav, ker je stvar nevarna zlasti pri prašičih. Glede določitve starosti pa naj bi bil karakteristikon mlečni zob; češ ker bi bilo sicer vednih preprirov, ker izval sama ne more povedati, koliko je stara.

Drugi del županovega poročila predlaga napravo proste stojnice, kakor je uvedena v drugih mestih, kjer se prodaja slabejše, manj vredno meso, a seveda zdravju neškodljivo, po primeru nižjih cenah. S prosto stojnico pa mora biti v zvezi sterilizator, s katerim se napravi tako meso užitno. Poročevalec je za to.

Največja hiba naše klavnice je — ledenica. Župan omenja v svojem poročilu, da se najbrž s prihodnjim letom že začne z zgradbo mestne tržnice, a vzlic temu bo tudi potem še veliko mesa, katero bo treba hraniti v klavnici. Naj bi se že sedaj v principu sklenilo, da se v klavnici vzlic hladilnicam v tržnici napravijo iz sedanjice ledenice hladilnice.

Večkrat se je izrazila želja, da bi se odpravila ogledna pristojbina od zaklane živine, ki se uvažuje v mesto. Župan se je informiral po drugih mestih, a povsod skoraj imajo uvedeno to pristojbino. Sicer je pa tudi resnica, da okoličani, če le morejo, spravijo slabo meso, ki ga zunaj ne morejo spraviti v denar, v mesto. Zato naj se ta ogledna pristojbina ne odpravi.

Vlada zahteva, da mora mestna uprava zgraditi svinjake za prašiče, ki se uvažajo, češ da bi sicer prepovedala uvoz. Čudežev ne zna delati mestna uprava, iz starih hlač ni mogoče napraviti novih, mogoče jih je le krpati, ali res je, da so sedanji svinjaki premajhni. Načrti za nove svinjake so napravljani. Stvar je neobhodno potrebna in se ne da tako več vleči naprej. Treba pa je za napravo novih svinjakov 26.459 K 52 v. Župan predlaga, da se ti stroški pokrijejo iz najemnine, ki jo plačujeta Čečevička & sin, eventualni primanjkljaj pa iz mestne blagajne.

Župan omenja glede na prosto stojnico, da se je sicer bati, da bodo to napravo skušali izrabljati gostilničarji in restavraciji, da bi tako dobili cenejše meso in je prodajali

potem za boljše. Tako ne bi ubožnejši aloji prišli do svoje pravice. Prijavil je to tudi vladi. Vlada pa je odgovorila, da bi se smelo tako meso oddajati le v majhnih količinah. V Gradu se oddaja samo po pol kg. Ali tudi če to bi se moglo izrabljati. Župan se bo obrnil na razne mestne uprave, da se informira v tej zadevi. Glede na hladilnice je priporočal mestu tržni nadzornik napravo amerikanških ledenic, ki so mnogo cenejše od drugih in veliko praktičnejše. Obenem se pa tu tudi izdeluje led. Natančnejši načrt o celi stvari bo preskrbel mestni tržni nadzornik in ga predložil s primernim poročilom.

Župan omenja v nadaljnjem napada živinozdravnika Lampreta na mestno upravo, češ da ne misli na napravo hladilnic. Hladilnice pa so bile v načrtu že pred 10 leti za tržnico in klavnico. Sedaj pa ima ta Lampret drzno čelo pisati, da bo mestna tržnica laraka brez hladilnic. Župan omenja to le zato, da pokaže, s kakim orožjem se bojujejo gotovi krogi proti mestni upravi.

Obč. svetnik Kozak in Predovič sta za amerikanške hladilnice.

Tretje poglavje obsega razne povečane izdatke za plače in razne naprave. Uslužbenki Župančičevi se znižajo dnevna plača na 3 K, Klemenčiču na 2 K 50 v. naroči se »Laibacher Zeitung«, vsako leto naj se določi 100 K za nabavo knjig in drugih potrebščin, nabavi se mikroskop — čudno, da ga še ni bilo — za 800 K.

Župan je v svojem poročilu predlagal namestitev enega klavniškega paznika za letno plačo 200 K, ki naj bi bil nekaka zaupna oseba in bi strogo pazil na red v klavnici, da bi se ne dogajali taki slučaj, kakor n. pr., da se je mogel med živimi prašiči utihotapiti crknjen prašič v klavnico. Ta predlog županov ni dobil večine klavniškega ravateljstva, ki predlaga, da se opusti služba paznika. Županu se zdi paznik zelo potreben. Prometjevedno večji indosedanji organi ne morejo paziti na vse. Tudi vlada zahteva, da se namesti tak paznik. Pripomba, da se je crknjeni prašič itak našel in da je s tem dokazana pajzilnost klavniškega osebja, ni nikak dokaz, da se enaki slučaj niso dogodili. Lahko je mogoče, da se je vtihotapilo več crknjenih živali, pa da nihče ni opazil tega.

Klavnični oskrbnik je za namestitev paznika.

Sprejmejo se nato predlogi, kakor je predlagal poročevalec. Iz prvega poglavja se je torej vrnil edino le predlog na izpremembo regulativa v natančnejšo določbo označbe »voličkov, bičkov in telic«, odobrilo se je omamljanje živine, toda s pripombo, da je treba nabaviti prej vse pravice. V drugem poglavju so se sprejeli vsi predlogi. Za nabavo sterilizatorja se postavi v proračun za l. 1910. svota 1450 K. Odobri se tudi predlog na zgradbo svinjakov in predlagani način pokritja stroškov. Iz tretjega poglavja se odobre vsi predlogi, tudi namestitev paznika.

Dne 19. novembra 1909 se je izvršila nenadna skontracija v blagajnici mestne klavnice. Našlo se je vse v redu.

Ob tej priliki se je tudi sprožila misel, da bi se uvedla za ogledne liste za tisto meso, ki se izvažajo, pristojbina 10 vin. Klavnično ravateljstvo je mnenja, da se opusti ta namera. Morda bi bilo dohodkov od 200 K, zato pa mnogo sitnosti in nevolje v občinstvu. Stvar se opusti.

Nov vodnjak v Klečah.

(Poroča obč. svetnik dr. Triller.) Dne 20. oktobra t. l. je sklenil občinski svet, da se pri mestni zaje-malnici v Klečah napravi nov vodnjak. Delo naj bi se izvršilo po načrtu inženerja Smrekarja in sicer naj bi se vodnjak obokal s trdo žgano opeko. Delo je prevzela tvrdka Pittel & Brausewetter. Dela je bilo treba nujno izvršiti, a ker ni bilo take opeke na razpolago, je tvrdka priporočala, naj se napravi obok iz betona, ki bi bil 7000 K cenejši. Ker je inženjer Smrekar pritrldil temu nasvetu, se je stvar izvršila tako in jo je sedaj treba naknadno odobriti. — Odobreno.

Prezidava mestne hiše.

K interpelaciji na župana zaprosi besede obč. svetnik dr. Triller: Ze nekaj časa sem se z izvestne strani razburja javno mnenje, češ, da namerava občinski svet ljubljanski izvršiti prosto barbarstvo in dati podreti naš častiljivi ljubljanski rotovž in na njegovem mestu zgraditi suhoparno moderno poslopje. Občinstvo se razburja in to popolnoma po pravici, če bi se v resnici dala podreti stavba, v kateri se je odigral lep del zgodovine našega mesta in sploh našega naroda. Zato je treba in sploh našega naroda. Zato je tre-jasnost v tej zadevi. Kolikor je meni znano, namerava občinski svet res prezidati mestno hišo, toda samo obe stranki poslopji, nikdar pa ni mislil na kako prezidavo srednjega trakta, ki ostane tak, kakor je sedaj!

Resnica je, da je prezidava stranski prostorov v resnici potrebna, saj mestno uradništvo tiči v takih luknjah, da bi bilo res skoraj potrebno naprositi »Slovensko planinsko društvo«, da markira pota do posameznih uradov. (Veselosť!), ali na prezidavo srednjega trakta se pač ni nikdar mislilo, pač pa na to, da se stranski poslopji prezidate v slogu srednjega trakta.

Zato vprašam župana: Ali imam jaz prav, ali se res namerava storiti tako, kakor sem jaz rekel, ali pa ima morda občinski svet kake druge načrte?

Župan: Predgovornik ima popolnoma prav! Nikdar se ni mislilo nati, da bi se izpremenilo zunanje lice srednjega trakta in v svojem svoječasnem poročilu sem tudi omenil, da naj bi se izvršila prezidava stanovskih hiš v slogu srednjega trakta. Nikdar se ni mislilo na to, da naj bi se na tem zgodovinsko toliko pomembnem posloppju izvršil kak vandalizem. Sicer se je pa svoj čas sklenila prezidava edino le v principu, nič pa se ni sklepalo o tem, kaj ir kako naj se prezida.

Stvar je prišla tudi že pred centralno komisijo za ohranitev umetniških spomenikov na Dunaju, kar je gotovo storil kak dober prijatelj občanskega sveta, saj se je stvar že obravnavala tudi v izvestnem listu. Centralna komisija mi je pisala v tej zadevi, a bila je bolj previdna, kajti pripomnila je, da ne verjame, kar ji je sporočil dotičnik, da bi občinski svet nameraval pokončati tak znameniti zgodovinski spomenik. Pisal sem nato centralni komisiji, da ono poročilo pač ni izhajalo toliko iz namena, da bi se obranil ta zgodovinski spomenik, pač pa iz gotovih drugih namenov, in da se nameravata prezidati edino-le stranski poslopji in oziroma razširiti z nakupom sedanjih hiš.

Cela zadeva pa mi je dala povod, da sem se odločil naročiti stavbenemu uradu, da izdela načrt za popolno restavracijo celega poslopja. Ta dvorana je sicer lepa, in tudi drugi nekateri prostori niso napačni, ali že takoj pri vstopu v poslopje dobiš človek grozen vtis. V prvotnih časih je celo poslopje slonelo na stebričevju, a to stebričevje se je zazidalo, da so dobili prostora za razne uradne sobe. Te zazidave bo treba odpraviti, potem bo stavba dobila tudi v notranjem vse drugo lice. Seveda bodo stroški veliki. Ko bodo načrti gotovi, se bom obrnil na centralno komisijo za vzdrževanje umetniških spomenikov na Dunaju, in ker sem izprevidel iz njenega proračuna, da je to mogoče, jo bom naprosil za primerno podporo za to restavracijo. S pomočjo te podpore se bo stvar potem že dala izvesti.

Upam, da se bo gospod interpellant zadovoljil s tem pojasnilom.

Obč. svetnik dr. Triller »Goto vo, da!«

Ker je s tem dnevnim red javno seje izčrpan, zaključil župan javno sejo ob 7. uri zvečer. Sledi tajna seja

Dnevne vesti.

+ Obrtno sodišče. Iz obrtniških krogov se nam piše: S 1. decembrom je začelo poslovati obrtno sodišče. Otvoritev takega sodišča je vsekakor pomenben dogodek. Pričakovali smo, da otvorita obrtno sodišče v navzočnosti merodajnih faktorjev gospoda deželosodni predsednik Levičnik in predsednik obrtnemu sodišču Hauffen. Zgodilo pa se to ni. Ali imajo tisti prav, ki menijo, da se to zgodi, ko bodo ožje volitve v obrtno sodišče končane, ali tisti, ki sodijo, da se odločilnim krogom obrtni stan ne zdi toliko važen, da bi se obrtno sodišče slavnostno otvorilo? To bo kmalu videli.

+ Volitve v komisijo za cenitev osebne dohodarine bodo dne 13. t. m. od 11. do 12. dopoldne za I. volilno skupino. Isti dan so volitve za II. skupino od 9. do 11. dopoldne v mali dvorani »Mestnega doma«. Kandidatje ze I. skupino so: Ivan Knez in Andrej Šarabon kot uda, Fran Mally kot namestnik; v II. skupini: Jos. Lenčec kot ud, Anton Dečman in Jos. Perdan kot namestnika.

+ Volilno gibanje na Goriškem. Za dopolnilno volitev iz splošne kurije, ki bo 19. t. m., postavljajo stranke kandidate. Sercialni demokratje kandidirajo dr. H. Tumo, kakih 40 »agrarcev« je proglasilo na semenj Sv. Andreja v Gorici za kandidata tojamskega župana Vrana s Krasa, klerikaleci pa so postavili župana na Ponikvah na Krasu Frana Zlobca, ki je bil kandidat pri volitvah iz kmečkih občin. Napredna stranka naznanja, da proglasi ime svojega kandidata tekom tega tedna. — Klerikaleci so se vrgli z vso silo zopet na Kras, za katerega hočejo potrositi tisočake, kakor zadnjič pri prvih volitvah.

+ Protestni šod tržaških Slovencev. Šod v prid slovenskim šolam v Primorju, ki je bil prepovedan minulo nedeljo, sklicuje politič-

no društvo »Edinost« za bodočo nedeljo v tržaški »Narodni dom«. Govorimo, da se tržaški Slovenci odzovejo v velikem številu klicu političnega društva in prihitijo na rečni shod, kjer bodo pred javnostjo protestirali proti obstojem in vršnim se krivicam na šolskem polju v Primorju. V nedeljo naj bo zopet dan tržaških Slovencev, katerih mogočen klic po šoli in naobrazbi naj odmeva hlače od obal sinje Adrije.

— Slovensko deželno gledališče v Ljubljani. Jutri, v soboto, gostuje ga. Irma Polakova v svoji izborni vlogi Neli v opereti »Umetniška kri«. Ga. Polakova je žela prav v tej vlogi v Zagrebu lani, ko se je opirizorila »Umetniška kri« kot noviteta, izreden uspeh. Zaradi izpremembe se uprizori omenjena opera v kostumih biedermeierske dobe, kakor to določa libretto. Predstava se vrši za par-abonente. — V nedeljo sta dve predstavi. Popoldne se priredi na željo staršev predstava za mladino ter se uprizori gluma »Poredni paž« kot noviteta (za lože par). — Zvečer pa se uprizori (za hepar) na mnogostransko zahtevanje po daljšem presledku ljudska igra s petjem in glasbo »Rokovnjači«, pri kateri sodelujeta operni zbor in orkester, ki izvaja Viktorja Parme glasbene točke (uverturo, medigre na spremljanje zbora ter solospelov). — G. Ivan Cankar je izročil javnatelstvu svojo najnovejšo satirčno igro »Hlapci« v uprizoritev. Ta drama je izšla pri Lav. Schwentnerju v tisku ter se uprizori čimprej.

— Slovensko gledališče. »Nizina« je opera apartnih lepot. Realistično dejanje je združeno z glasbo, ki je ne le realistična, nega ima poseben okli bi, skoraj lokalni kolorit. Zato glasbe ne razume vsak, ko jo prvič sliši. Šele kdor je opero opetovano in pozorno poslušal, spozna njene posebnosti in njene lepote v polnem obsegu in v vseh detaljih. »Nizina« je podobna dekletu, ki se na prvi pogled ne zdi nič kaj mična, ki jo pa pri natančnejšem opazovanju spoznaš kot lepoto. Sinočna ponovitev »Nizine« je bila zgosti po zaslugi g. Nordgartove ter gg. Fiale in Vukovića zopet jako lepa in je žela mnogo priznanja.

— »Erazem Predjamski« je naš izvirne slovenske drame v petih dejanjih, ki jo je spisal Vit. Feodor Lenec. Drama je iz konca XV. stoletja in obravnava zvezokranjskega plemstva proti cesarju Frideriku. Dve epizodi sta izvedeni iz onih časov v ti drami, usoda junaka Anthonja Baumkircherja, voditelja upornikov, ki je njegova glava padla na krvnikovim mečem v Graecu, in žalostno življenje mladega Erazma Predjamskega, ki je moral preživeti svoje maščevanje s svojim življenjem. Drama se uprizori še v decembru na slov. odru.

— Ženske v Napoleonovi rodovini. Splošno slovensko žensko društvo opozarja cenj. občinstvo na predavanje g. prof. Milana Pajka: »Ženske v Napoleonovi rodovini«, ki se vrši danes ob 8. zvečer v »Mestnem domu«. Vstopnina 20 vin. za sebo, katera je namenjena »Družbi sv. Cirila in Metoda. Dijaki in dijanke so proste.

— »Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo«. Opetovani so slučaj, da se je pod geslom »Renoviranje društva« zbralo lepo število društvenih članov in somišljenikov, naj jih je že to sklicalo v resno razmotrivanje političnih vprašanj, ali v pretres važnih gospodarskih zadev, ki naobraznim predavanjem, ali samo k prijateljski zabavi. Vedno so se zvesto odzivali člani društvenemu povabilu in s tem pokazali, da jim je veliko na temu, da društvo uspeva, da procvita in se širi narodna zavednost in zaupanje v to krepko politično in gospodarsko organizacijo. — Saj pa tudi spoznavajo, da jim je v sedanjih resnih časih živo potreba močne organizacije, katero vodi krepka volja in vztrajna delavnost onih mož, ki so jih postavili na čelo društvu in kateri zastavljajo vse svoje moči v njega propeh. — Tako se je odzvalo zopet prav mnogobrojno število članov društvenemu povabilu na običajni Miklavžev večeri, ki se je vršil v nedeljo 5. t. v gostilniških prostorih g. Antona Steinerja na Opekarski cesti. Kljub skrajno slabemu vremenu so se gostilniški prostori do zadnjega kotička napolnili in lahko se ceni, da je posetilo ta večer nad 300 ljudi. Vse, — posebno pa mladina — je nestrno pričakovala nastop Miklavža (g. Zirkelbach), ki se je v siljenju spremstvu pokazal na okusno prirejenem odru, ter po kratkem nagovoru stopil med množico in začel razdeljevati derove, ki sta mu jih nosila dva zelo ljubka krilateca (gdč. Smole in Urbančič). Razume se, da tudi ni manjkalo zloglasnih »parkljeve«, ki so marsikatero poredno upravičeno ukrotili, sv. Antona itd. — Večer je prijetno povzdignilo

ubrano petje oktetu trnovskega pevskega društva »Slovan« in istotako je tudi g. Steiner vse storil, da je gostom dobro postregel, tako da je bila prireditel res prav izborna in vsakemu oziru in je zopet pokazala, da je »Politično in prosvetno društvo« jako priljubljeno in sme v vsakem slučaju računati na svoje mnogobrojne somišljenike. — Da bode društvo, zvesto svojemu geslu kakor prosvetno društvo, dalo tudi prilike svojim članom za občno naobrazbo, bode v najkrajšem času sledila tej prireditvi tudi cela vrsta različnih predavanj, za katere je odbor že pridobil razne predavatelje. Naj torej člani in prijatelji društva tudi za ta predavanja pokažejo ono zanimanje, kakoršnega ga izkazujejo nasproti drugim prireditvam, vsaj jim je zagotovljeno, da bodele to tudi pri resnih in zanimivih predavanjih vedno našli, da stremi »Politično in prosvetno društvo« vedno in edino le za tem, da zastopajo njihove politične, gospodarske in prosvetne koristi v tisti meri, v kateri je mora zastopati le krepka in vztrajna organizacija, ki sloni na zdravi podlagi svojih zavednih članov. — Ker šteje k prosvetnim sredstvom društva tudi društvena knjižnica, naj se je člani posebno v sedanjih dolgih zimskih večerih prav pridno poslužujejo. Knjižnica je na novo urejena, šteje lepo število najrazličnejših knjig in je proti neznatni obratni odškodnini vsakomur na razpolago. Na ta način bode vsakoteri prijatelj in somišljenik našel v »Političnem in prosvetnem društvu za Krakovo in Trnovo« združeno vse ono, kar mu je potreba bodisi v njegovo zasebno ali splošno, gospodarsko ali izobraževalno korist in je torej popolnoma uместno, da mu je član vsakoteri Krakovečan in Trnovčan.

— Klub ljubljanskih akademikov priredi večerenjem damam jutri, v soboto, ob 8. zvečer v mali dvorani »Narodnega doma« »Nageljčkov večer«. Poleg klavirja in celotnega orkestra sodelujejo tudi najodličnejši operni tenoristi sedanjega dobe. Godba najmodernejša. — V soboto teden ravnotako ples.

— Karteli in delavstvo. Včerajšnje predavanje delavske zveze »Vzajemnosti« se je izvršilo popolnoma povoljno in je bila tudi udeležba zelo dobra. Predavatelj g. Rudolf Šega je v zelo poljudnih besedah opisal zgodovinski razvoj in bistvo kartelov. Na to je pojasnil, kako vplivajo te kartelne zveze na konsumente, prav posebno pa na delavce, ki so zaposleni v karteliranih podjetjih. To predavanje je pokazalo da se more tudi najtežje vprašanje poljudno razlagati. In zato že danes opozarjamo na drugi del njegovega predavanja. Govoril bo o »Ameriških trstih in zadnji krizi«.

— Pri Mahru je sicer v šoli samo nekaj Nemcev, a vendar so ti začeli na predzren način izživati Slovence. Dočim je Slovencev strogo prepovedano nositi kakršnekoli znake, so Nemci začeli nositi burševske čepice. Naj Mahr pravočasno napravi red, drugače znaje nemške provokacije provzročiti prav energičen odpor.

— Novi kolki. Glasom fin. min. ukaza z dne 20. oktobra 1909 se bodo od 1. prosinca leta 1910 naprej razprodajali novi kolki, dosedanje znamke, izdane l. 1898., pa izgube veljavo koncem meseca marca 1910. Opozarjamo na to naše bralce s pristavkom, da se ne uporabljene stare kolkovke znamke, izdane leta 1898., lahko zamenjajo brezplačno proti novim v času od 1. marca do 31. maja 1910 pri e. kr. deželniemu blagajni nemu uradu v Ljubljani in pri e. kr. davkarijah.

— Pasja nadlega na ljubljanskem trgu. Vaš ponedeljski dopisnik pravi, da imajo na Francoskem visoki pasji davek. Ni treba hoditi tja; v Graecu imajo tudi 20 K pasjega davka. Zelo uместno bi bilo, da bi Ljubljana vpeljala tako visokega. Danes itak vsi psi — z malimi izjemami — v Ljubljani niso vredni pipe tobaka. Pleme, ki se bogu smili! V Graecu se je ravno vsled visokega davka pasji rod zelo poplenil, ker so ljudje mrcine oddali konjaču ter jih nadomestili z lepo plemensko živaljo, katero se s plača rediti. Pri nas rede vsako ščene, pa naj bi bilo pol tiča in pol miši. Da se največ posestnikov ne briga za to, kaj žival dela, to je samo v Ljubljani v navedi. Zdi se mi od ljudi, katerih psi se cel dan potepajo po mestu, ravno tako malomarno in brezvestno, kakor ed staršev, ki trpe, da se jim deca klati cele dneve okrog. Zato pa je potrebno, da ljudje rede pse le z velikimi žrtvami. Na ta način začno višje ceniti pasje življenje ter ravnajo z živaljo človeško in skrbijo zanjo. Vsekako pa je od pasjih posestnikov skrajna brezobzirnost spuščati pse na trg za živila. Če v tem oziru ne bo občinstvo samo gledalo, da se razmere zboljšajo, vse uradne odredbe menda ne bodo veliko pomagale. Za

Novo Ciril - Metodovo podružnico se Mengelj in okolice ustanovni občni zbor bo prihodnjo nedeljo dne 12. t. m. ob pol 4. popoldne v gostilni Fr. Pečnika v Mengšu.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Škofljo vprizori v nedeljo popoldne, dne 12. decembra burko »Oče so rekli, da le« in živo sliko v steklenem salonu g. V. Ogoreleca. Rodoljubi se vabijo.

S Turjaka se nam piše: Pri nas moramo marsikatero požreti zaradi opravljenih klerikalnih jezikov. Naši »Domoljubarij«, ki večinoma še domačini niso, ampak priseljeni kajžarji in gosti, hodijo po gostilnah in nas pošene ljudi opravljajo ter si na ta način služijo po gostilniških vezah črni kruh, seveda samo s svojimi širokimi ustmi. Posebno na piki imajo napredna dekleta in ker jim drugega ne morejo nič pčitati, pa jih opravljajo, da se rade lepote in se celo šminkajo, češ, da si hočejo na ta način pridobiti fante. Poleg tega govorijo še take stvari, da jih niti napisati ne moremo. Ni čuda, da se takih ljudi še vrabei ogibajo, še tembolj pa pošteni in pametni ljudje.

Ciril - Metodova podružnica za Loški potok je oživela. Občni zbor bo dne 19. t. m. S tem so oživljene vse podružnice na Dolenjskem.

Za deželno cesto Bitinje-Kilovce je dovolilo ministrstvo za javna dela prispevek v znesku 9000 K.

Nov poštni urad je dovolilo trgovinsko ministrstvo v Šmihelu v postojnskem okraju.

Odlikovanje. Dne 8. t. m. se je vršila ob 10. uri popoldne v pisarni novomeškega okrajnega glavarja lepa presrečna slavnost. Ta dan je g. e. kr. okrajni glavar baron Rechbach v navzočnosti uradnikov e. kr. glavarstva in njega oddelkov in e. kr. davkarije pripel zlati zaslužni križec na prsa g. e. kr. dom. evidenčnega oficila Mihaela Molè-ta. Gospod baron je naglaševal v svojem govoru, da se odlikovanece kazal vedno in povsod zvestega in pridnega uradnika, ki je po zvestem štiridesletnem službovanju ob priliki vpokojitve dobil Najvišje odlikovanje. Želel mu je, da bi to odlikovanje v zasluženem pokoju užival zdrav in vesel še mnogo let. Globoko ginjen se je zahvalil g. oficial gospodu glavarju za krasni govor in gg. uradnikom za cenjeno udeležbo. Dasi v vojaški suknji, je g. oficial Molè ostal zvest sin svojega naroda ter je tudi v strogo narodnem duhu vzgojil svoja dva sinova, od kojih je eden dr. Rudolf Molè, licejski učitelj v Ljubljani, drugi znani pesnik in pisatelj Vojslav Molè.

Vlom v cerkveni nabiralnik. Dne 2. t. m. je nek mlad popotnik vlomil v nabiralnik v župni cerkvi v Zgor. njem Mozlju pri Kočevju ter odnesel ves denar, ki je bil v njem. Tatu do sedaj še niso dobili.

Dijaška kuhinja v Kranju je prejela vsled poravnave med J. B. in J. H. v Škofji Loki 10 K.

Zatekla se je dne 14. t. m. k hotelirju g. Alojziju Burgerju v Postojni srednje velika, dolgodlaka psica, ki ima na glavi podolgasto liso. Lastnik naj se za njo zgasi pri g. Burgerju (hotel »Krona«).

Nezgode. Kajžar Anton Štular je v hribu Leše spravljaj krmo s hriba. Padel je iz voza in se pri tem tako poškodoval, da je vsled tega v tukajšnji deželni bolnici umrl. — Iv. Kompoš, delovodja v tovarni za sode v Šmarci se je s sekiro usekal v levo nogo. Poškodba je teška. — Bajtarja Martina Slejkota je na Ign neki les tako nesrečno udaril na levo nogo, da mu jo je zlomil. — Albin Radič, dijak, je v šoli pri telovadbi tako nesrečno padel, da si je zlomil levo roko. — Matija Javornik, posestnikov sin v Vel. Mlačevem je zabijal žrebelj. Pri tem mu je odletela z žreblja kapieva v desno oko in mu ga teško poškodovala. — Fran Mehlsak, kurjač v hotelu »Union« v Ljubljani je padel in zdrčal po stopnicah v klet in se pobil na hrbtu.

Sokol v Hrastniku vabi vse brate, kakor tudi prijatelje ter podpor. niki na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, 12. t. m. ob 3. uri popoldne v čitalniški sobi. Na dnevnem redu je med drugim točka: Sokolski dom v Hrastniku. Na zdaj!

Zveza jugoslovanskih hranilnic. Pisce tozadevnega članka v »Slov. Narodu« od 4. decembra 1909 pravi med drugim: »Za okolico Ptuja in Maribora treba osnovati okrajno hranilnico.« To je prav in lepo. Toda iz narodnega stališča ne bi imeli Slovencev nič dobička od tega, ker sta okrajna zastopa v Ptuj in Mariboru žalilob v nemških rokah.

Obsojen železničar. Dne 4. maja t. l. je skočil v Laškem trgu stroj nekega tovarnega olaka s tira. Pri tem so se kurjač nekoliko poškodovali. Nesrečo je baje zakrivil sprevo. dnik Anton Perušek iz Maribora s tem, da je dal strojevodji znamenje »napreje«, dasi bi moral vlak čakati

na postaji še cele pol ure. Perušek pravi, da se je hotel samo pripraviti, če so vsi vozovi medsebojno zvezani. Okrožno sodišče v Celju je 9. t. m. obsodilo Peruška radi pregreška zoper varnost življenja na mesec strogega zapor.

V garnizijskem zaporu v Mariboru je infanterist 47. pešpolka Anton Sirec zažgal svojo posteljo ter čakal smrti. Ogenj so pravočasno opazili ter pogasili. Sirec je bil že precej opečen ter nezavesten. Obsodjen je bil radi dezertacije na 6 mesecev.

Mednarodna rokoborba. Včeraj se je otvorila v veliki dvorani hotela »Union« mednarodna rokoborba pod spretnim vodstvom g. Pfeifferja za častno darilo v znesku 2000 K. Borbe se udeležijo 8 znamenitih borilcev, med katerimi je najboljši že znani svetovni mojster Rajčević. Borba se vrši po rimsko-grškem načinu. V razsodišče so vstopili tudi 3 domači gospodje. Kot prva sta nastopila Rus Sulmanov proti Wintoru iz Trsta. Orjaški Rus je premagal Nemca v 14 min. Kot druga francoski mojster Gambier proti Irene. Borila sta jako elegantno. Gambier je ostal zmagalet v 8 min. Tema sta sledila Avstrijec Felgenhauer proti Italijanu Franconiju. Ta borba je bila precej razburljiva — brez užitka — ker je Avstrijec, sicer močan in krepak nastopal sila surovo in nekorektno. Premagal je Franconija v 19 min. Kot zadnja borilca sta nastopila svetovni mojster Rajčević proti Nemcu Siegfriedu II., kateremu je bila borba proti tako rutiniranemu, tehnično in fizično dovršenemu borilec kot je Rajčević sila težka. Vendar se je boril izborno in zdržal 26 min. Obisk je bil dovoljen. Borbe se vrše 6-7 dni. Vsak večer nastopijo 4 pari. Danes se bore Gambier-Winter, Franconi - Rajčević, Felgenhauer - Siegfried in Sulmanov-Irene.

Sirovina. Ko je v soboto po Dunajski cesti hlapec Fran Schachmann s tovrnim vozom peljal brez vajeti ter stal na vozu in pokal, ga je stražnik opozoril na tozadevne predpise. Schachmann si iz tega ni nič storil, marveč je začel še bolj pokati. Ko je prišel na lice mesta še en varnostni organ, sta hotela nagajiva legitimovati. Ker pa ni hotel napovedati svojega imena, sta ga odstranila z voza in ker je bil tako rabijaten, da sta morala stražnika napeti vse sile, da sta ga preobladala, sta ga uklenila in odvedla v policijski zapor, odkoder so ga pozneje izročili deželnemu sodišču zaradi hudodelstva javnega nasilstva.

Ogenj. Včeraj popoldne se je bila vnela na Bregu št. 20 v delavnici gg. Frana Goloba in Ivana Volka v kotlu maščoba, iz katere se izdeljuje mazilo za čevlje. O tem obveščen oddelek gasilnega in rešilnega društva je takoj prihitel na lice mesta ter pod poveljstvom g. Ljudovika Strielja ogenj z že znano spretnostjo naglo ugasil. Lastnika imata škodo do 500 kron ter sta zavarovana. Ogenj je bil nastal vsled tega, ker je prišla maščoba z njim v dotiko.

Za praznike si je hotel preskrbeti 28letni dninar Ivan Dolinar iz Predolja pri Ljubljanskem skladišču z vrečo orehov, v vrednosti 22 kron. Ko so to delavci opazili, so mu odvzeli orehe ter ga izpustili. Dolinarja je policija pozneje aretovala in izročila sodišču. Tudi v Mathianovi kurnici na Dunajski cesti se je dosedaj še neznan storilec preskrbel za bližajoče se praznike s tem, da je odnesel 12 piščancev, v vrednosti 15 K.

Vlom. Minoli teden so dosedaj še neznan tatovi vlomili v neko klet v Knaflvi ulici št. 5 ter pokradli 5 steklenic malinove, 5 steklenic vina, 8 steklenic žganja, dve steklenici šampanjca ter nekaj sadja. Tatovi so prišli v klet na ta način, da so odstranili pri vratih mrežo ter potem zlezli v klet skozi odprtino. Policija jih marljivo zasleduje.

Aretovan je bil predvčeršnjim zaradi beračevanja 35letni dninar Andrej Hočevar iz Zgornjega Brnka pri Kranju. Ko so mu natančneje pregledali obisti, se je dognalo, da Hočevarja še od leta 1904. v policijskih listih preganja okrajno sodišče v Radovljici. Oddali so ga sodišču.

Dezertiral je dne 6. t. m. od tukajšnjega II. dragonskega eskadrona dragonec Jakob Gandar, katerega dosedaj še niso dobili. Odšel je v dragonski uniformi.

Izgubljeno in najdeno. G. Fran Nore je izgubil dva tolarja po 5 K. — Posestnica Marija Volkova je izgubila dva bankovca po 20 K. — Jakob Kodela je izgubil dva bankovca po 10 K. — Gdč. Helena Göberl je izgubila denarnico, v kateri je imela do 5 K denarja. — Šolska učenka Olga Vrbasova je našla nekaj denarja. Tudi učenka Ela Žužkova je našla večjo svoto denarja ter ga oddala pri marštratu. — G. Hugo König je našel denarnico s srebrno svoto denarja. — Uradnik g. Fran

Tomine je našel v Vrhovčevi ulici obrabljeno kolo.

Somišljeniki! Naprednjaki!
Odbor »Napredno političnega in izobraževalnega društva za Kolizejski okraj«
vabi vas
na
SHOD

ki bode
v soboto, 11. t. m. ob 8. zvečer
v vrtnem salonu restavracije »pri Levu«
na Mariji Tereziji cesti štov. 10.

Dnevni red:
Poročila o strankinem in političnem položaju ter o organizaciji stranke. Poročata gg. poslanc dr. Ivan Tavčar in dr. Fran Novak.

Narodno-napredni volilci v Kolizejskem okraju vsi brez izjeme na ta važni shod!

ODBOR.

Telefonska in brzajavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 10. decembra. Zbornica je danes skoro polnoštevilno zbrana in nadaljuje prvo čitanje proračunskega provizorija. V poslanskih krogih sodijo, da bo še danes mogoče končati prvo čitanje. Prvi je govoril češki naprednjak dr. Drtina, za njim pa socialni demokrat Resel in Vsenemec Kroy. Ob polu 3. je jel govoriti dr. Šusteršič, ki je vehementno napadal barona Bienertha in njegovo vladu. Šusteršič še govori. Vkljub nasprotnemu sklepu konference klubskih načelnikov bi prihodnja seja že jutri.

Razpad »Slovanske Enote«.

Dunaj, 10. decembra. V poslanskih krogih vzbujajo veliko presenečenje vesti, da stojita »Slovanska Enota« kakor tudi nemška »Gemeinbürgschaft« pred razpadom. Ako bo namreč »Slovanska Enota« sklenila nadaljevati obstrukcijo, kar pričakuje, je toliko kakor gotovo, da bo iz nje izstopilo več strank. Istočasno pa bodo izstopili tudi krščanski socialci iz zveze z ostalimi Nemci, ker ne marajo, da bi se Bienerth »obrabil« z vlado § 14.

Avdijske pri cesarju.

Dunaj, 10. decembra. Cesar je danes popoldne sprejel v dolgotrajni avdijski ministrskega predsednika barona Bienertha, ki mu je poročali o splošno političnem in parlamentarnem položaju.

Dunaj, 10. decembra. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand je bil danes ob 7. doolne sprejet od cesarja v posebni avdijski.

Proces hrvatsko-srbske koalicije ali razkrinkani obrekovalci.

Dunaj, 10. decembra. Proces proti dr. Friedjungu in Ambrosu vzbujajo tako v političnih, kakor v diplomatskih krogih izredno zanimanje. Naval občinstva k današnji obravnavi je bil izredno velik, ker se je pričakovalo, da bo kot priča zaslišan glavni urednik »Reichspost« dr. Funder predložil sodišču svoje senzacionalne »dokumente«. Dr. Funder je res prišel pred sodnike, toda brez dokumentov. Zaslišan je pripovedoval vse mogoče stvari, dolžil hrvatsko-srbsko koalicijo vseh mogočih političnih zločinov, pri tem pa se skliceval na svoje dokumente, ki jih pa ni imel sabo, še manj pa da bi jih bil predložil sodišču. Naglašal je, da so vsi njegovi dokumenti povsem verodostojni in »zanemljivi«, češ, da so potekli iz prvega vira. Na vprašanje dr. Harperja, ako ima te dokumente v originalu, je dr. Funder odgovoril: »To je uredniška tajnost«. Na nadaljno dr. Harperjevo vprašanje, ako pozna te dokumente v originalu, je toženec odgovoril: »Ne! Jaz nsem več srbskega jezika. Imam v rokah in sem čital samo nemški prevod.«

To priznanje glavnega urednika »Reichspost«, da nima v rokah nobenih originalov, torej tudi nobenih dokazov, je povzročilo v avditoriju, ki je pričakoval senzacionalnih razkritij, velikansko razočaranje, dočim so si tožitelji Supilo in drugovi oč zadoščanja meli roke. Ako ima dr. Friedjung tudi takšne »dokumente« kakor Funder, potem Friedjunga tudi dunajski porotniki ne bodo mogli rešiti pred obsodbo.

Snežni zameti.

Praga, 10. decembra. Ponoči je zapadel tu velikanski sneg, kakršnega že dolgo ne pumnijo. Vse brzajavne in telefonske zveze so pretrgane. Promet počiva.

Monakovo, 10. decembra. Tru je palo izredno veliko snega. Promet večinoma počiva. Ekspresni vlak Pariz - Dunaj je izostal

**Naprednjaki,
prispevajte za
Narodni sklad!**

Grozno je, ako za prazniče
otroci obole ali pa so slabi. — Pritisk je nad hišo in pravega veselja ni. Zato varujmo ta čas otroke še posebno in pri tem Faylove sodenske mineralne pastilje izobno služijo. Kjer jih razumno rabijo, se drezanje v vratu in sopih skoraj ne pripeti ali pa prav kmalu odvrne. Sode-nice so za vsak občutljiv organizem prava dobrota. Cena je nizka, K 125 za škatlo, dobivajo se pa po lekarnah, drogerijah in trgovinah z mineralnimi vodami. Ponaredbe pa odločno zavračate. Generalno zastopstvo za Avstro-Ogrsko: W. F. Guntzert, c. in kr. dvorni dobavitelj na Dunaju, IV. 1. Grosse Nengasse 17.

Forman
proti 4230
nahodu
Škaljica 40 vin.
Po vseh lekarnah.

Serravallo
železnato Kina-Vino
Higijena rastava na Dunaju 1906.
Draženo odlikovanje in častni diplom
k njeni kolajni.

Povzroča voljo do jedi,
okrepča živce, pobiljša
kri in je
rekonvalescencom
in malokrvnim
zelo priporočeno od zdrav-
niških avtoritet
Izborni okus.

Večkrat odlikovano.
Nad 5000 zdravniških spričeval.
J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Meteorološko poročilo.

Velika nad morjem 339.2. Srednji tlačni tlak 736.0 mm.

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
9. 2 pop.	733.7	4.2	slab jug	oblačno
9. zv.	736.8	0.0		megla
10. 7. zj.	738.9	-2.0	sl. sever	

Srednja včerajšnja temperatura 2.6, norm. -0.9. Padavina v 24 urah 0.0 mm.

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrečnega so-
čutja povodom dolgotrajne bolezni
in ob smrti moje iskreno ljubljene
soproge, oziroma sestre, svakinje in
tete, gospe

Franje Kristan roj. Inglič

dalje za številno sprenstvo drage
pokojnice na poslednje počivališče,
za lepe darovane vence, za gniljivo
petje slov. pevskega in glasb. društva
„Ljubljana“ in pa za v tem težkem
času mi v kakršnikoli obliki izkaza-
no tolažbo izrekan tem potom vsem
sorodnikom, prijateljem in znancom
najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, 10. dec. 1909.

Edvard Kristan.

5000 kron zaslužka
olačam onemu, ki mi dokaže, da moja
čudesa zbirka

300 kosov samo za 5-50 kron
ni priložnostni nakup, in sicer:

Pristna švicarska pat. sist. rem. Roskopf žepna
ura točno regul. in ki natančno gre, s 3letno
tvorniško pisemno garancijo; ameriška double-
zlata oklepna veržica; 2 amer. double-zlata
prstana (za dame in gospode); angl. pozlačena
garnitura; mansetni, ovratniški in naprsni gumbi;
amer. žepni nožek; eleg. svilnata kravata naj-
novejšega kroja, barva in vzorec po želji; pre-
krasna naprsna igla s simili-briljantom; mična
damska broža, poslednja novost, koristna po-
potna toaletna garnitura; elegantna, pristno
usnj. denarnica; par amer. butonov z imit.
zlahitnim kamnom; salonski album z najlepšimi
pogledi sveta; prek. kotje za na vrat ali v lase
iz pristnih jutrovnih biserov; 5 indijskih ča-
rovnikov — razvedre vsako družbo in še 250
razl. predmetov, koristnih in neuprijaznih pri
vsaki hiši — zastoj. Vse skupaj z eleg. sist.
Roskopf žepno uro, ki je sama dvakrat toliko
vredna, samo 5-50 K. Po povzetju ali denar
naprej (tudi znamke) pošilja

3. Urbach, svetovna razpošiljalnica, Krakov 67
NB. Kdor naroči dva zavitka, mu pridenem
zastoj prima angl. britev ali 6 najfin. platn.
žepnih robcev. Za neugajajoče denar takoj na-
zaj, vsak riziko torej izključen. 4507

Vodovodi inženir-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
kanalizacije, kopališke naprave
Beethovenove alicje šte. 4. Brzjavi: Lachnik-Ljubljana.

Velopenosnik vinogradov na Sp.
Stajerskem spremi pri gostilni-
carjih dobro vpljanega

potovalca
za razpečevanje velefinih vin lastnega
pridelka. Provizija po dogovoru.
Ponudbe z referencami pod „do-
bri zaslužek“ na uprav. »Sloven-
skega Naroda« 4516

Meso! Meso!
Vsak dan sveže klanje.
Poštni zavoj z 10 funti prima zadnje
debelga

govejega ali telečjega mesa
od stegna 3-50 K

gosje meso
10 funtov 5 K franko po povzetju
dobavlja 4508

J. Lewitter, Skalat, Galicija.

Dražbeni oklic.
Vsled sklepa z dne 23. novembra 1909 opravilna št. E 3385/9/2 se
prodado

dne 13. decembra 1909 ob 9. dopoldne
v Ljubljani, na Dunajski cesti 29, pozneje pa na Sv. Petra cesti 30

na javni dražbi:
razna sobna oprava, čevlji, usnje, priprava za
čevlje in dva šivalna stroja.

Reči se smajo ogledati dne 13. decembra v času med 9. in 10. uro
dopoldne v navedenih hišah.

C. kr. okrajna sodnica v Ljubljani, oddelek V.
dne 23. novembra 1909.

Samo 6 dni
Havre-New York
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta v Ameriko.
Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje za vse slovenske pokrajine samo

ED. ŠMARD
oblastveno potrjena potovalna pisarna
Ljubljana, Dunajska cesta šte. 18
v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti gostilne pri „Figovcu“. 2940

Zaloga moke
Vinko MAJDIČ Kranj
Peter MAJDIČ Jarše
v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Šiški: Jernejeva ulica 231.

Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani,
Dunajska cesta 32. — Telefon št. 165.

Karel Meglič
lastnik trdnice Lavrenčič & Domicelj.
Žitna trgovina.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.
Dolniška glavica K 3.000.000. Stritarjeva ulica šte. 2. Rezervni fond 350.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 0/0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst
po dnevnem kurzu.

Hotel Ilirija.
Vsako soboto in nedeljo
znano dobre, doma izdelane
jetrne, kruvce in mesene
klobase
Razpošiljajo se tudi na dom.

Pozor!
Nekaj dni v tednu je oddati elek-
trično razsvetljeno
kegljišče.

Za prijazen obisk se vlijudno priporoča
4519 **Marija Novak**
hotelirka.

10.000 parov čevljev!
4 pari čevljev samo K 6-50.
Vsled ugodnega ogromnega nakupa se
odda za to nizko ceno: par moških in par
ženskih čevljev, črnih ali rjavih na trakove
z močno zbitimi podplati, najnovije oblike,
dalje par moških in par ženskih modnih
čevljev, elegantnih in lahkih. 4505
Vsi 4 pari samo kron 6-50.
Za naročitev zadostuje dolgot. Razpošiljanje
po povzetju.

Izvoz čevljev **KONJAC, Križkov šte. 31.**
Neugajajoče rad zamenjam.

C. kr. avstrijske državne železnice.
Izvelec iz voznega reda.
Veljaven od 1. oktobra 1909.

Odhod iz Ljubljane (juž. žel.)

7:03 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak (čez
Podroščico), Celovec.

7:25 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

9:28 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Beljak, (čez Podroščico), Celovec,
Prago, Draždane, Berlin.

11:40 dopoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podroščico), Celovec.

1:52 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Gro-
suplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

3:28 popoldne. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podroščico), Celovec.

6:23 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Trbič,
Jesenice, Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico,
drž. žel., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, (čez
Podroščico), Celovec, Prago, Draždane, Berlin.

7:40 zvečer. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje,
Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje.

10 poned. Osebn. vlak v smeri: Jesenice,
Trbič, Beljak, juž. žel., Gorico, drž. žel.,
Trst, c. kr. drž. žel., Beljak, juž. žel., (čez
Podroščico) Prago, Draždane, Berlin.

Odhod iz Ljubljane (državne železnice):

7:2 zjutraj: Osebn. vlak v Kamnik.

8:35 popoldne: Osebn. vlak v Kamnik.

7:10 zvečer: Osebn. vlak v Kamnik.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Prihod v Ljubljano (juž. žel.)

7:12 zjutraj: Osebn. vlak iz Berlina, Draždan
Prago, Beljaka, juž. žel., Trbiča, Jesenic,
Gorice, Trsta, Trbiča.

8:52 zjutraj: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:23 dopoldne: Osebn. vlak iz Berlina,
Draždan, Prago, Celovca, Beljaka, juž. žel.,
čez Podroščico in Trbič, Gorice, drž. žel.,
Jesenice, Trbiča.

2:59 popoldne: Osebn. vlak iz Kočevja,
Straža-Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

4:15 popoldne: Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
ščico), Gorice, drž. žel., Trsta c. kr. drž.
žel., Jesenic, Trbiča.

6:49 zvečer: Osebn. vlak iz Berlina, Draž-
dan, Prago, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
ščico), Jesenic.

9:42 zvečer: Osebn. vlak iz Beljaka, juž.
žel., Trbiča, Celovca, Beljaka, (čez Podro-
ščico), Trsta, c. kr. drž. žel., Gorice, drž.
žel., Jesenic, Trbiča.

9:07 zvečer: Osebn. vlak iz Kočevja, Straže-
Toplice, Rudolfovega, Grosuplja.

11:03 poned. Osebn. vlak iz Trbiča, Celovca
Beljaka (čez Podroščico), Trsta, c. kr. drž.
žel., Gorice, drž. žel., Jesenic.

Prihod v Ljubljano (državne železnice):

6:46 zjutraj: Osebn. vlak iz Kamnika.

10:59 dopoldne: Osebn. vlak iz Kamnika.

6:40 zvečer: Osebn. vlak iz Kamnika.

Časi prihoda in odhoda so navedeni v srednji
evropskem času.

Splošno kreditno društvo
R. Z. Z. O. Z. 2430

v Gosposki ulici št. 7

sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun in jih
obrestuje s 1. julijem 1909 po 4%, brez odbitka rentnega
davka; eskontira menice in daje posojila na osebni
kredit po 5 1/2% do 6 1/2%.

Lastno premoženje znaša v deležih in zakladih K 179 765 55
Skupna aktiva 1 242 166 77
Denarni promet v letu 1908 6 296 087 46